Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 26 mars 2020*

”Begäran om förhandsavgörande – Rambeslut 2008/947/RIF – Ömsesidigt erkännande av domar och övervakningsbeslut – Tillämpningsområde – Dom om utdömande av en uppskjuten fängelsepåföljd – Övervakningsåtgärd – Skyldighet att inte begå något nytt brott – Skyldighet som grundas på lag”

I mål C-2/19,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Riigikohus (Högsta domstolen, Estland) genom beslut av den 11 december 2018, som inkom till domstolen den 4 januari 2019, i brottmålet mot

A.P.

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna M. Safjan, L. Bay Larsen (referent), C. Toader, och N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Bobek,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 november 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– A.P., genom M. Lentsius och G. Sile, vandeadvokaadid,

– Estlands regering, genom N. Grünberg, i egenskap av ombud,

– Lettlands regering, genom V. Soņeca, L. Juškeviča och I. Kucina, samtliga i egenskap av ombud,

– Ungerns regering, genom M.Z. Fehér, M.M. Tátrai och V. Kiss, samtliga i egenskap av ombud,

– Polens regering, genom B. Majczyna och J. Sawicka, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom S. Grünheid och K. Toomus, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 6 februari 2020 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: estniska.

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder (EUT L 337, 2008, s. 102).

2 Begäran har framställts i ett förfarande om erkännande i Estland av en dom som meddelats av Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Förstainstansdomstolen i Riga, området Latgale, Lettland) genom vilken A.P. dömts till ett fängelsestraff på tre månader vars verkställighet skjutits upp.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 Skälen 8 och 24 i rambeslut 2008/947 har följande lydelse:

”(8) Ömsesidigt erkännande och övervakning av uppskjutna påföljder, villkorliga påföljder, alternativa påföljder och beslut om villkorlig frigivning syftar till att öka en dömd persons möjlighet till social återanpassning, genom att denne ges möjlighet att upprätthålla familjebanden samt språkliga, kulturella och andra band, samt även till att förbättra övervakningen av att alternativa påföljder och övervakningsåtgärder iakttas för att förhindra nya brott, och därigenom ta hänsyn till skyddet för brottsoffer och allmänheten.

…

(24) Eftersom målen för detta rambeslut, nämligen att underlätta dömda personers sociala återanpassning, förbättra skyddet för brottsoffer och allmänhet samt underlätta tillämpningen av lämpliga alternativa påföljder och övervakningsåtgärder för gärningsmän som inte är bosatta i den dömande staten, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva med tanke på de berörda situationernas gränsöverskridande art och de därför, på grund av åtgärdens omfattning, bättre kan uppnås på unionsnivå, får unionen besluta om åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen …”

4 I artikel 1.1 och 1.2 i detta rambeslut föreskrivs följande:

”1. Syftet med detta rambeslut är att underlätta dömda personers sociala återanpassning, förbättra skyddet för brottsoffer och allmänhet samt underlätta tillämpningen av lämpliga alternativa påföljder och övervakningsåtgärder för gärningsmän som inte är bosatta i den dömande staten. För att kunna uppnå dessa mål fastställs i detta rambeslut regler enligt vilka en annan medlemsstat än den i vilken den berörda personen har dömts, ska erkänna domar och, i förekommande fall, övervakningsbeslut och övervaka de övervakningsåtgärder som påförts på grundval av en dom eller alternativa påföljder innefattade i en sådan dom samt fatta alla andra beslut med anknytning till den domen om inte annat föreskrivs i detta rambeslut.

2. Detta rambeslut ska endast tillämpas på

a) erkännande av domar och, i förekommande fall, övervakningsbeslut,

b) övertagande av ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder,

c) alla andra beslut som har anknytning till besluten i a och b,

på sätt som beskrivs och föreskrivs i detta rambeslut.”

5 Artikel 2.1–2.4 och 2.7 i rambeslutet har följande lydelse:

”I detta rambeslut gäller följande definitioner:

1. Dom: ett beslut eller annat avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person har begått ett brott och dömts till
   a) fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, om villkorlig frigivning har beviljats på grundval av den domen eller genom ett påföljande övervakningsbeslut,
   b) en uppskjuten påföljd,
   c) en villkorlig påföljd,
   d) en alternativ påföljd.

2. *Uppskjuten påföljd*: fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, vars verkställighet vid domens meddelande helt eller delvis villkorligt skjuts upp genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder. Sådana övervakningsåtgärder kan inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet.

3. *Villkorlig påföljd*: en dom, i vilken utdömandet av en påföljd villkorligt har uppskjutits genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder eller i vilken en eller flera övervakningsåtgärder påförts i stället för fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd. Sådana övervakningsåtgärder kan inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet.

4. *Alternativ påföljd*: en påföljd som innebär att krav eller anvisningar ålagts och som inte är fängelse, en annan frihetsberövande åtgärd eller böter.

…

7. *Övervakningsåtgärder*: krav och anvisningar, vilka enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning påförs en fysisk person av en behörig myndighet i samband med en uppskjuten påföljd, en villkorlig påföljd eller en villkorlig frigivning.”

6 I artikel 4 i samma rambeslut föreskrivs följande:

”1. Detta rambeslut ska tillämpas på följande alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder:

a) En skyldighet för den dömda personen att meddela varje byte av bostad eller arbetsplats till en angiven myndighet.

b) En skyldighet att inte besöka vissa orter, platser eller angivna områden i den utfärdande eller verkställande staten.

…

d) Anvisningar rörande beteende, bostad, utbildning, fritidssysselsättningar eller som innehåller begränsningar av eller bestämmelser för bedrivande av förvärvsverksamhet.

…

f) En skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna personer.

g) En skyldighet att undvika att befatta sig med vissa angivna föremål som har använts eller som skulle kunna användas av den dömda personen för att begå brott.

…

2. Varje medlemsstat ska vid genomförandet av detta rambeslut meddela rådets generalsekretariat vilka typer av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder utöver dem som anges under punkt 1 som denna är beredd att övervaka. Rådets generalsekretariat ska göra den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.”

7 I artikel 6.1 och 6.2 i rambeslut 2008/947 anges följande:

”1. När den behöriga myndigheten i den utfärdande staten med tillämpning av artikel 5.1 eller 5.2, översänder en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut till en annan medlemsstat, ska den försäkra sig om att den åtföljs av ett intyg, för vilket ett standardformulär finns i bilaga I.

2. Domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet ska, tillsammans med det intyg som avses i punkt 1, av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översändas direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning och på ett sätt som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Originalet av domen och övervakningsbeslutet, eller bestyrkta kopior av dem, liksom originalet av intyget ska på begäran översändas till den behöriga myndigheten i den verkställande staten. All officiell kommunikation ska också ske direkt mellan de nämnda behöriga myndigheterna.”

8 Artikel 8.2 i detta rambeslut har följande lydelse:

”Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får skjuta upp beslutet om erkännande av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet i en situation när det intyg som avses i artikel 6.1 är ofullständigt eller uppenbarligen inte överensstämmer med domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en bestämd rimlig tidsfrist.”

9 I artikel 11.1 a och 11.3 i nämnda rambeslut föreskrivs följande:

”1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet och att överta ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder, om

a) det intyg som avses i artikel 6.1 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen eller övervakningsbeslutet och inte har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt,

…

3. I de fall som avses i punkt 1 a, b, c, h, i, j och k ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten, innan den beslutar att inte erkänna domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet och överta ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, på lämpligt sätt underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och, om det behövs, anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla ytterligare upplysningar.”

10 I artikel 14.1 i samma rambeslut föreskrivs följande:

”Den behöriga myndigheten i den verkställande staten har behörighet att fatta samtliga följdbeslut beträffande uppskjutna påföljder, villkorlig frigivning, villkorliga påföljder och alternativa påföljder, särskilt för det fall en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts eller om den dömda personen begår ett nytt brott.

Sådana följdbeslut ska i synnerhet omfatta

a) ändring av skyldigheter eller anvisningar i den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden eller ändring av prövotidens längd,

b) upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning, och

c) påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd när det gäller en alternativ påföljd eller en villkorlig påföljd.”

11 I artikel 20.2 i rambeslut 2008/947 föreskrivs följande:

”Om nya straffrättsliga förfaranden mot den berörda personen pågår i den utfärdande staten får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begära att den behöriga myndigheten i den verkställande staten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten återför behörigheten att övervaka de alternativa påföljderna och övervakningsåtgärderna samt att fatta alla följdbeslut med anknytning till domen. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får återföra behörigheten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten i ett sådant fall.”

Estnisk rätt

12 73 § punkt 1 Karistusseadustik (strafflagen) har följande lydelse:

”Om en domstol mot bakgrund av omständigheterna hänförliga till det begångna brottet och till gärningsmannen konstaterar att det inte är lämpligt att den person som dömts avtjänar det tidsbestämda fängelsestraffet eller betalar böterna, kan domstolen bestämma att verkställigheten av påföljden helt eller delvis villkorligt ska skjutas upp. Verkställigheten av påföljden kan villkorligt skjutas upp i sin helhet, om inget annat följer av den särskilda delen i denna lag. Om verkställigheten av påföljden villkorligt skjuts upp, ska den utdömda påföljden helt eller delvis inte verkställas om den dömde under den prövotid som domstolen fastställer inte begår något nytt uppsåtligt brott …”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

13 Genom dom av den 24 januari 2017 dömde Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Förstainstansdomstolen i Riga, området Latgale) A.P. till ett fängelsestraff på tre månader vars verkställighet skjutits upp.

14 Den 22 maj 2017 översände Justiitsministeerium (justitieministeriet, Estland) till Harju Maakohus (Förstainstansdomstolen i Harju, Estland) en ansökan från de behöriga lettiska myndigheterna om erkännande och verkställighet av den domen i Estland.

15 Harju Maakohus (Förstainstansdomstolen i Harju) biföll ansökan genom beslut av den 16 februari 2018.

16 Till följd av ett överklagande av A.P. fastställde Tallinna Ringkonnakohus (Appellationsdomstolen i Tallinn, Estland) detta beslut genom beslut av den 21 mars 2018.

17 A.P. överklagade detta beslut till den hänskjutande domstolen.

18 Den hänskjutande domstolen konstaterar, mot bakgrund av den dom som Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Förstainstansdomstolen i Riga, området Latgale) meddelade den 24 januari 2017, att det enda villkoret för att verkställigheten av den påföljd som A.P. ådömts ska skjutas upp består i skyldigheten – som följer av 73 § punkt 1 i den estniska strafflagen – att inte begå något nytt uppsåtligt brott.

19 Den hänskjutande domstolen anser vidare att en sådan skyldighet inte motsvarar någon av de alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som avses i artikel 4.1 i rambeslut 2008/947.

20 Eftersom ett erkännande av en dom enligt detta rambeslut i estnisk rätt endast är tillåtet om det innebär att åtminstone en av dessa alternativa påföljder eller en av dessa övervakningsåtgärder påförs, önskar den hänskjutande domstolen klarhet i huruvida nämnda rambeslut ska tolkas så, att en sådan dom som den som Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Förstainstansdomstolen i Riga, området Latgale) meddelade den 24 januari 2017 ska erkännas.

21 Mot denna bakgrund beslutade Riigikohus (Högsta domstolen, Estland) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till EU-domstolen:

”Är ett erkännande av en dom i en medlemsstat och övervakning av dess verkställighet förenligt med [rambeslut 2008/947] även om den dömde, genom denna dom, villkorligt har undgått verkställigheten av ett fängelsestraff, utan att åläggas några som helst ytterligare skyldigheter, så att den dömdes enda skyldighet är att inte begå något nytt uppsåtligt brott under prövotiden (det är fråga om villkorligt undantag från verkställigheten av en påföljd, i den mening som avses i 73 § i den estniska strafflagen)?”

Prövning av tolkningsfrågan

Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till prövning

22 Den lettiska regeringen har gjort gällande att den fråga som ställts inte kan tas upp till prövning, i den mån som beslutet om hänskjutande grundas på en felaktig tolkning av lettisk rätt, vilket leder till slutsatsen att det inte föreligger någon verklig tvist vid den hänskjutande domstolen.

23 I detta hänseende har denna regering först hävdat att den hänskjutande domstolen har fel när den anser att A.P. endast är skyldig att inte begå något nytt brott under en prövotid. Enligt lettisk rätt kan uppskjutandet av verkställigheten nämligen upphävas även vid icke uppsåtligt brott, och den lettiska rätten innebär att personer som dömts till villkorligt fängelse automatiskt påförs vissa övervakningsåtgärder.

24 Den lettiska regeringen har vidare hävdat att de estniska domstolarna, enligt artikel 8.2 och artikel 11.1 a och 11.3 i rambeslut 2008/947, skulle ha anmodat domstolarna i den utfärdande staten att tillhandahålla dem alla upplysningar som är nödvändiga för att komplettera det intyg som, enligt artikel 6.1 i rambeslutet, åtföljer den dom som översänts av den behöriga lettiska myndigheten. Om den hänskjutande domstolen hade uppfyllt denna skyldighet, skulle den ha konstaterat att det inte förelåg någon tvist i det nationella målet.

25 Av domstolens fasta praxis följer att det, inom ramen för det samarbete mellan EU-domstolen och de nationella domstolarna som införts genom artikel 267 FEUF, uteslutande ankommer på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts avser tolkningen av unionsrätten (dom av den 4 december 2018, Minister for Justice and Equality och Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

26 Av detta följer att frågor som rör unionsrätten presumeras vara relevanta. En tolkningsfråga från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 4 december 2018, Minister for Justice and Equality och Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

27 Det ankommer dessutom på domstolen, i enlighet med fördelningen av behörighet mellan unionsdomstolen och de nationella domstolarna, att beakta den faktiska och rättsliga bakgrunden till tolkningsfrågorna, såsom den angetts i beslutet om hänskjutande. Oaktat de invändningar som framförts av den lettiska regeringen mot bedömningen, i beslutet om hänskjutande, av verkningarna av den dom genom vilken A.P. dömts till ett villkorligt fängelsestraff, ska förevarande begäran om förhandsavgörande således prövas utifrån denna bedömning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – Flyktings syster), C-519/18, EU:C:2019:1070, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

28 I detta sammanhang kan den lettiska regeringen inte nå framgång med sitt argument att de estniska domstolarna är skyldiga att inhämta upplysningar från de lettiska domstolarna. Det ankommer nämligen på den hänskjutande domstolen att fastställa om den har alla de upplysningar som ska överföras enligt rambeslut 2008/947 och, i synnerhet, om det intyg som avses i artikel 6 i rambeslutet ska kompletteras. När den hänskjutande domstolen väl ansett sig ha tillräckliga uppgifter för att, enligt relevanta rättsregler i nationell rätt, fastställa rättsverkningarna av den dom genom vilken A.P. dömts till ett villkorligt fängelsestraff, ankommer det följaktligen inte på EU-domstolen att ifrågasätta den bedömningen.

29 Av vad som anförts ovan följer att den lettiska regeringens argument inte är tillräckliga för att visa att det är uppenbart att den fråga som ställts inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet. Argumenten kan således inte bryta presumtionen för att denna fråga är relevant.

Prövning i sak

30 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 1.2 i rambeslut 2008/947 ska tolkas på så sätt att erkännandet av en dom genom vilken en frihetsberövande påföljd utdömts, vars verkställighet skjutits upp på det enda villkoret att en lagstadgad skyldighet att inte begå något nytt brott under en prövotid iakttas, omfattas av tillämpningsområdet för detta rambeslut.

31 Det föreskrivs i artikel 1.2 i rambeslut 2008/947 att detta rambeslut endast ska tillämpas på erkännande av domar och, i förekommande fall, övervakningsbeslut, övertagande av ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, samt alla andra beslut som har anknytning till sådant erkännande eller sådan övervakning.

32 Det följer av artikel 2.1 i detta rambeslut att ordet ”dom” i rambeslutet definieras som ett beslut eller annat avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande medlemsstaten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person har begått ett brott och dömts till någon av de påföljder som anges i artikel 2.1 a–d i rambeslutet.

33 Den fråga som ställts avser tolkningen av ett domstolsavgörande genom vilket en frihetsberövande påföljd utdömts vars verkställighet skjutits upp. Det ska därför fastställas huruvida ett sådant domstolsavgörande ska anses utgöra en dom, i den mening som avses i artikel 2.1 i rambeslut 2008/947, på grundval av artikel 2.1 b i rambeslutet, vilken gäller en uppskjuten påföljd.

34 Begreppet ”uppskjuten påföljd” definieras i artikel 2.2 i nämnda rambeslut som fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, vars verkställighet vid domens meddelande helt eller delvis villkorligt skjuts upp genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder.

35 Det ska följaktligen fastställas huruvida skyldigheten att inte begå något nytt brott under en prövotid motsvarar en övervakningsåtgärd i den mening som avses i rambeslut 2008/947.

36 Det framgår härvidlag av artikel 2.7 i detta rambeslut att övervakningsåtgärder, enligt rambeslutet, gäller krav och anvisningar, vilka enligt den utfärdande medlemsstatens nationella lagstiftning påförs en fysisk person av en behörig myndighet i samband med en uppskjuten påföljd, en villkorlig påföljd eller en villkorlig frigivning.

37 I denna bestämmelse är kvalificeringen övervakningsåtgärder, i den mening som avses i nämnda rambeslut, inte förbehållen vissa bestämda typer av skyldigheter. Skyldigheten att inte begå något nytt brott under en prövotid kan därför anses som en sådan övervakningsåtgärd, om den utgör det villkor som ska vara uppfyllt för att verkställigheten av en frihetsberövande påföljd ska skjutas upp.

38 I artikel 4.1 i rambeslut 2008/947 preciseras emellertid att rambeslutet ska tillämpas på de alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som anges i detsamma, varför dess tillämpningsområde i princip endast omfattar dessa alternativa påföljder och dessa övervakningsåtgärder.

39 Denna begränsning kan visserligen bortfalla i vissa situationer, eftersom varje medlemsstat, enligt artikel 4.2 i samma rambeslut, kan meddela vilka andra typer av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som denna är beredd att övervaka.

40 Det framgår emellertid av beslutet om hänskjutande att Republiken Estland inte har använt sig av denna möjlighet och att det i estnisk rätt endast föreskrivs övervakning av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som avses i artikel 4.1 i rambeslut 2008/947.

41 Det kan i detta sammanhang konstateras att skyldigheten att inte begå något nytt brott under en prövotid inte uttryckligen anges bland de kategorier av skyldigheter och anvisningar som anges i denna bestämmelse.

42 Artikel 4.1 d i detta rambeslut avser emellertid den mer omfattande kategorin ”anvisningar rörande beteende”.

43 Eftersom detta uttryck inte har definierats i nämnda rambeslut ska, enligt domstolens fasta praxis, uttryckets betydelse och räckvidd fastställas i enlighet med dess normala betydelse i vanligt språkbruk, med beaktande av det sammanhang i vilket det används och de mål som eftersträvas med de föreskrifter i vilka uttrycket används (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 oktober 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, punkt 51 och där angiven rättspraxis).

44 Det ska härvidlag påpekas, för det första, att skyldigheten för en person som dömts att inte begå något nytt brott under en prövotid, i den del den utgör en anvisning som är avsedd att bestämma personens uppförande, ska anses vara en ”anvisning rörande beteende” enligt den normala betydelse som detta uttryck har i vanligt språkbruk.

45 För det andra antyder även det sammanhang i vilket artikel 4.1 d i rambeslut 2008/947 ingår att denna bestämmelse ska tolkas så, att den omfattar bland annat en sådan skyldighet.

46 Även om den hänskjutande domstolen önskar klarhet i huruvida detta rambeslut kan tillämpas på nämnda skyldighet, trots att rambeslutet, enligt nämnda domstol, inte innebär att medlemsstaten i den verkställande medlemsstaten genomför några åtgärder för aktiv övervakning, kan det först konstateras att flera övervakningsåtgärder som nämns i artikel 4 i rambeslutet inte nödvändigtvis kräver att sådana åtgärder för övervakning genomförs. Så är bland annat fallet beträffande skyldigheterna att inte besöka vissa orter, platser eller angivna områden, att undvika kontakt med vissa angivna personer eller att undvika att befatta sig med vissa angivna föremål, vilka avses i artikel 4.1 b, f och g i rambeslutet.

47 Vidare föreskrivs i artikel 14.1 första stycket i rambeslut 2008/947 att den behöriga myndigheten i den verkställande medlemsstaten har behörighet att fatta samtliga följdbeslut beträffande bland annat uppskjutna påföljder, särskilt för det fall den person som dömts begår ett nytt brott.

48 Såsom följer av artikel 14.1 a och b i detta rambeslut kan sådana beslut omfatta ändring av en övervakningsåtgärd, ändring av prövotidens längd eller upphävande av uppskjutandet.

49 Av detta följer att en av verkningarna av erkännandet av en dom om utdömande av en uppskjuten påföljd består i att den behöriga myndigheten i den verkställande medlemsstaten ges befogenhet att besluta om åtgärder avseende det uppskjutande som ursprungligen beviljats vilka framstår som nödvändiga om den person som dömts begår ett nytt brott.

50 Det skulle mot denna bakgrund leda till ett paradoxalt resultat om uppräkningen i artikel 4.1 i rambeslut 2008/947 tolkades så, att den inte omfattade skyldigheten att inte begå något nytt brott.

51 En sådan tolkning skulle nämligen innebära att den behöriga myndigheten i bosättningsmedlemsstaten med nödvändighet nekades befogenhet att besluta om senare åtgärder för det fall den person som dömts begår ett nytt brott, när domen om utdömande av en uppskjuten påföljd innebär att uppskjutandet endast ska bestå om denna skyldighet iakttas. Denna myndighet skulle tillerkännas nämnda befogenhet om uppskjutandet betingades av en annan skyldighet som avses i artikel 4.1 i rambeslut 2008/947, som inte har något direkt samband med den omständigheten att det eventuellt har begåtts ett nytt brott. Sistnämnda lösning skulle särskilt bli aktuell om en sådan annan skyldighet har en mycket begränsad omfattning, såsom är fallet beträffande skyldigheten att meddela varje byte av bostad eller arbetsplats till en angiven myndighet, som föreskrivs i artikel 4.1 a i rambeslutet, eller om en sådan annan skyldighet helt saknar samband med den verkställande medlemsstaten, såsom är fallet beträffande skyldigheten att inte besöka vissa angivna områden i den utfärdande medlemsstaten, som föreskrivs i artikel 4.1 b i rambeslutet.

52 Möjligheten, enligt rambeslut 2008/947, att erkänna en dom genom vilken en uppskjuten påföljd utdömts, när verkställigheten av påföljden har skjutits upp på det enda villkoret att det inte begås något nytt brott, är ägnad att bidra till att de mål som eftersträvas med rambeslutet uppnås. Det följer nämligen av artikel 1.1 samt skälen 8 och 24 i rambeslutet att detta beslut eftersträvar tre kompletterande mål, nämligen att underlätta den sociala återanpassningen för personer som dömts, förbättra skyddet för brottsoffer och allmänheten, genom att förhindra nya brott, samt underlätta tillämpningen av lämpliga alternativa påföljder och övervakningsåtgärder för gärningsmän som inte är bosatta i den dömande medlemsstaten.

53 I synnerhet är myndigheterna i den medlemsstat där den person som dömts är bosatt i regel bättre lämpade att övervaka att denna skyldighet iakttas och att bedöma vilka följder det får att skyldigheten eventuellt åsidosätts. De är i princip nämligen bättre skickade att bedöma åsidosättandets art, den situation som den som gjort sig skyldig till åsidosättandet befinner sig i samt denna persons möjligheter att återanpassas.

54 Det ska dessutom konstateras att det samband som upprättats mellan uppskjutandet av verkställigheten av påföljden och skyldigheten att inte begå något nytt brott är avsett att förhindra nya brott. Den omständigheten att den behöriga myndigheten i bosättningsmedlemsstaten tillåts att bedöma vilka följder det får att denna skyldighet eventuellt åsidosätts kan således bidra till att uppnå målet att skydda brottsoffer och allmänheten.

55 Av det ovan anförda följer att skyldigheten att inte begå något nytt brott under en prövotid i princip kan utgöra en övervakningsåtgärd, i den mening som avses i artikel 2.7 i rambeslut 2008/947, om den utgör ett villkor som ska vara uppfyllt för att verkställigheten av en frihetsberövande påföljd ska skjutas upp.

56 Det ska emellertid understrykas att det i artikel 2.2 i detta rambeslut anges att övervakningsåtgärder som är kopplade till en uppskjuten påföljd kan inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet.

57 Det framgår dessutom av artikel 2.7 i rambeslutet att de övervakningsåtgärder som avses med detta beslut per definition ”påförs av en behörig myndighet”.

58 Av detta följer att det ankommer på den behöriga myndigheten i den utfärdande medlemsstaten att fastställa de villkor som ska vara uppfyllda för att verkställigheten av ett fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd ska skjutas upp, så att myndigheterna i den verkställande medlemsstaten, på grundval av domen eller övervakningsbeslutet, kan konstatera vilka övervakningsåtgärder som har påförts den person som dömts. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att, med beaktande av uppgifterna i den dom som översänts, kontrollera om så är fallet i det nationella målet.

59 Av det ovan anförda följer att den fråga som ställts ska besvaras enligt följande. Artikel 1.2 i rambeslut 2008/947, jämförd med artikel 4.1 d i detta rambeslut, ska tolkas på så sätt att erkännandet av en dom genom vilken en frihetsberövande påföljd utdömts, vars verkställighet skjutits upp på det enda villkoret att en lagstadgad skyldighet att inte begå något nytt brott under en prövotid iakttas, omfattas av tillämpningsområdet för detta rambeslut, förutsatt att denna lagstadgade skyldighet framgår av den domen eller av ett övervakningsbeslut som meddelats på grundval av nämnda dom, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Rättegångskostnader

60 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 1.2 i rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, jämförd med artikel 4.1 d i detta rambeslut, ska tolkas på så sätt att erkännandet av en dom genom vilken en frihetsberövande påföljd utdömts, vars verkställighet skjutits upp på det enda villkoret att en lagstadgad skyldighet att inte begå

något nytt brott under en prövotid iakttas, omfattas av tillämpningsområdet för detta rambeslut, förutsatt att denna lagstadgade skyldighet framgår av den domen eller av ett övervakningsbeslut som meddelats på grundval av nämnda dom, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Underskrifter